

چشم‌نوازترین پدیده‌ها در شگفت‌انگیزترین جاده ایران

سواحل مکران و محدوده چابهار تا کنارک با 200 جاذبه متنوع طبیعی، تاریخی و اکو توریستی یکی از منحصربه‌فرد نقاط جهان برای گردشگری و کاوشگری است و از آنجایی که این سواحل با 21 کشور حوزه اقیانوس هند موسوم به آیورا با بیش از 2 میلیارد نفر جمعیت همسایه و هم‌مرز است به عقیده کارشناسان توانایی جذب حداقل 20 میلیون گردشگر در سال را دارد.

اما یکی از منحصربه‌فردترین و شگفت‌انگیزترین جاذبه‌های این سواحل در شرق چابهار، محدوده جاده ساحلی چابهار- گواتر به طول حدود 90 کیلومتر است؛ در این جاده ساحلی منحصربه‌فرد که یک‌طرفه ساحل ماسه‌ای و دریا و طرف دیگرش بیابان و کوه‌های مریخی است، مجموعه پدیده‌هایی به چشم می‌خورد که به‌جرات می‌توان گفت کم‌نظیر و به عقیده برخی بی‌نظیر است.

تالاب صورتی، درخت انجیر معابد، سواحل ماسه‌ای رمین، سواحل صخره‌ای و چشم‌انداز بریس، کوه‌های مینیاتوری یا مریخی و در انتها جنگل‌های حرا و خلیج زیبای گواتر و دلفین‌ها و گاندوهای دیدنی آن جاذبه‌های طبیعی و شگفت‌انگیز این جاده 90 کیلومتری است.

تالابی که رنگ‌دریا در آن صورتی است

یکی از جاذبه‌های اعجاب‌انگیزی که در امتداد این جاده به چشم می‌خورد تالاب لیپار یا صورتی است؛ در این تالاب رنگ آبی، آب در ماه‌هایی از سال صورتی است چراکه وفور مواد آلی و معدنی به همراه جریان‌های دریایی حاصل از طوفان‌های مونسون موجب افزایش بیش‌ازحد پلانکتون‌های گیاهی می‌شود و همین فعل‌وانفعالات رنگ آب را تغییر می‌دهد.

این پدیده منحصربه‌فرد در ماه‌های بهمن، اسفند، فروردین، شهریور و مهر دیده می‌شود و اگر اهل پرندنگری هم هستید، پرندگانی همچون چنگر، فلامینگو، حواصیل، باقرقره، تیهو، عقاب دشتی و خوتکا را نیز از نزدیک خواهید دید.

رمین، صیادی و مجسمه‌سازی

البته قبل از آنکه به تالاب صورتی برسید، اگر اهل شنا و ساختن مجسمه‌های ماسه‌ای و شنی هستید، پیشنهاد می‌کنیم توقفی در ساحل ماسه‌ای رمین بکنید؛ بندر ماهیگیری رمین یکی از مهم‌ترین بنادر ماهیگیری سواحل مکران است و در آن صیادان زیادی مشغول ماهیگیری، دریا روی و تخلیه صید از لنج‌های فراساحلی هستند که با آن‌ها هزاران مایل از بندر رمین فاصله می‌گیرند و در آب‌های اقیانوس هند به ماهیگیری می‌پردازند؛ دیدن صیادانی که از دریا روی دو یا سه‌ماهه خود برگشتند و در حال تخلیه لنج‌های فراساحل خود با ظرفیت 50 تا 70 تن ماهی هستند به‌همراه شنا، دویدن و ساختن مجسمه‌های ماسه‌ای در ساحل ماسه‌ای رمین خالی از لطف نیست.

مکرزن و میوه‌های قابل خوردن آن

در حالی که جاده ساحلی چابهار- گواتر در حال حرکت هستید؛ درختانی به چشمتان می‌خورند که حتی اگر عجله هم داشته باشید؛ نمی‌توانید بدون توقف کردن در کنار آن حتی برای دقایقی اندک از کنار آن عبور کنید.

درخت مکرزن یا انجیر معابد

شهرهای جنوبی کشور زیستگاه درختی به نام درخت انجیر معابد یا درخت مکرزن هستند و چابهار نیز از این قاعده مستثنا نیست. درخت انجیر معابد درخت بسیار بزرگی است که اصل آن متعلق به هند شرقی است و برگ‌های پهنی دارد. در داخل این درخت که

محلّی‌ها به آن کرگ می‌گویند شیر سفیدرنگی جریان دارد و میوه آن نیز قابل خوردن است.

میوه این درخت نارنجی‌رنگ و به درشتی فندق است. این درختان دارای قدمتی بالای صدسال هستند و اکثراً در نزدیکی زیارتگاه‌ها جای گرفته‌اند. می‌توانید این درخت‌ها را در روستاهای رمین، تیس کوپان، ماشی، لپار و کوپان سر ببینید.

به مریخ بروید

درحالی‌که از تالاب صورتی فاصله می‌گیرید اگر سمت چپ جاده را نگاه کنید رشته‌کوه‌هایی را می‌بینید که با دیدنشان شاید احساس کنید در یک سیاره دیگر به سر می‌برید البته نام آن‌ها هم غیرزمینی است؛ کوه‌های مریخی ترکیب رنگ‌ها در جاده ساحلی چابهار-گواتر ترکیب اعجاب‌آور و منحصربه‌فردی است؛ درحالی‌که در سمت راست جاده رنگ آبی دریا را مشاهده می‌کنید و به‌تازگی از رنگ صورتی تالاب لپار فاصله گرفته‌اید، کوه‌های بیابانی مریخی بارنگ عمدتاً زرد چشمتان نواز می‌دهد، البته تابش نور خورشید موجب رنگارنگ شدن و جلا دادن به این کوه‌ها نیز می‌شود.

درحالی‌که در سمت راست جاده خرچنگ‌ها، ماهی‌ها، پرنده‌های رنگارنگ و درختان متنوع را می‌بینید در سمت چپ جاده در کوه‌های مریخی هیچ درخت و یا گیاهی به چشم نمی‌خورد. این کوه‌ها با قدمتی بیش از 5 میلیون سال از 30 کیلومتری شرق چابهار آغاز می‌شوند و تا ده‌ها کیلومتر به سمت شرق و نزدیکی خلیج گواتر با طول حدود 45 کیلومتر ادامه پیدا می‌کنند.

ارتفاع کوه‌های مریخی در نقاط مختلف متفاوت است، به‌گونه‌ای که در برخی نقاط به پنج‌متر و در مناطق دیگر تا 100 متر می‌رسد؛ هم‌چنین انواع فسیل‌های حیوانات دریایی در این کوه‌ها قابل مشاهده است که نشان از زیرآب بودن این منطقه در سال‌های دور دارد.

گواتر و گاندو

در انتهای جاده ساحلی، خلیج گواتر با دلفین‌ها، گاندو و جنگل‌های چشم‌نواز حرایش پدیدار می‌شود؛ خلیج گواتر واقع در نقطه صفر مرزی ایران و پاکستان است با جاذبه‌های منحصربه‌فرد جانوری و طبیعی‌اش در جنوبی‌ترین و شرقی‌ترین نقطه ایران منتظر شماست.

در خلیج گواتر علاوه‌بر جنگل‌های زیرآب رفته حرا، لاک‌پشت سبز، سارگپه و عقاب و دلفین به چشم می‌خورد البته مهم‌ترین جانوری که در منطقه به چشم می‌خورد بزرگ‌ترین خزنده ایران " گاندو " یا تمساح کمیاب پوزه‌کوتاه ایرانی است؛ البته ناگفته نماند گاندو به‌سختی به چشم می‌خورد چراکه برخلاف تصور گاندو جانوری خجالتی، محتاط و ترسو است و به‌محض اینکه با حضور مزاحم احساس خطر کند در آب فرو می‌رود.

گاندو با کمتر از سه هزار سر جمعیت در دنیا درخطر انقراض و نابودی است و هرچند زیستگاه اصلی این گونه جانوری کشورهای جنوب شرق آسیاست چیزی بالغ‌بر 400 سر تمساح نیز در ایران و در محدوده خلیج گواتر شامل رودخانه‌های سرباز، باهوکلالت و کاجو زندگی می‌کنند.

حالا شما وارد منطقه حفاظت‌شده گاندو شده‌اید؛ منطقه گاندو با وسعت 465 هزار و 181 هکتار در منتهی‌الیه جنوب شرق استان سیستان و بلوچستان و در محدوده شهرستان‌های چابهار و سرباز قرار دارد و رودخانه مهم و فصلی باهوکلالت از پایین دست سد پیشین نیز در این بخش واقع شده است.

این منطقه حفاظت‌شده دارای اقلیم خشک و گرم است و گونه‌های مهم گیاهی نظیر جنگل‌های حرا، چش و میوه‌های گرمسیری موز و انبه به‌صورت دست کاشت و از گونه‌های مهم جانوری گاندو، خرس سیاه، کاراکال، جبیر، سنجاب بلوچی و لاک‌پشت‌های سبز زیست می‌کنند.

سیمای منطقه حفاظت‌شده گاندو در یک طبقه‌بندی کلی دربرگیرنده رودخانه‌ها، آبگیرهای محل زیست تمساح تالابی، اراضی ساحلی مجاور دریای عمان، رویشگاه جنگل‌های حرا و زیستگاه زادآوری بسیاری از پرندگان، کوه‌ها و ارتفاعات واقع در شمال، شمال شرق و شرق منطقه و همچنین اراضی پست مرکز و جنوب منطقه (دشت باهوکلالت) است.

گزارش از: سید امیر حسین عظیمی، خبرنگار ایسنا

